

«Әбілқас Сағынов атындағы
Қарағанды техникалық
университеті» КеАҚ
Директорлар кеңесінің
шешімімен (№9 хаттама
2023 жылғы 27 желтоқсандағы)
БЕКТІЛДІ

**«ӘБІЛҚАС САҒЫНОВ АТЫНДАҒЫ ҚАРАҒАНДЫ
ТЕХНИКАЛЫҚ УНИВЕРСИТЕТІ» КеАҚ УАҚЫТША БОС АҚША
ҚАРАЖАТЫН ЕКІНШІ ДЕҢГЕЙДЕГІ БАНКТЕРДІҢ
ДЕПОЗИТТЕРІНДЕ ЖӘНЕ «ОВЕРНАЙТ» САЛЫМЫНДА
ОРНАЛАСТЫРУ ТУРАЛЫ ЕРЕЖЕ**

**«Әбілқас Сағынов атындағы Қарағанды техникалық университеті»
КеАҚ уақытша бос ақша қаражатын екінші деңгейдегі банктердің
депозиттеріне және «Овернайт» салымына орналастыру
туралы Ереженің құрылымы**

1. Жалпы ережелер.
2. Терминдер. Анықтамалар. Қысқартулар.
3. Уақытша бос ақша қаражатын екінші деңгейдегі банктердің депозиттеріне орналастыру тәртібі.
4. Екінші деңгейдегі банктерде шот ашу тәртібі.
5. Екінші деңгейдегі банктердегі «Овернайт» салымына уақытша бос ақша қаражатын орналастыру шарттары.
6. Депозиттік салымдарды жабу тәртібі.
7. Қорытынды ережелер.

1. Жалпы ережелер

«Әбілқас Сағынов атындағы Қарағанды техникалық университеті» КеАҚ – ның уақытша бос ақша қаражатын екінші деңгейдегі банктердің депозиттеріне және «Овернайт» салымына орналастыру туралы осы ереже (бұдан әрі – Ереже) ақшалай қаражаттың баламаларын қоспағанда, екінші деңгейдегі банктердің депозиттеріне және «Овернайт» салымына уақытша бос ақша қаражатын орналастыру тәртібін айқындайтын ішкі құжат болып табылады.

Ережені әзірлеу кезінде келесі нормативтік құжаттар пайдаланылды:

- «Шаруашылық жүргізу құқығындағы мемлекеттік кәсіпорындардың және акцияларының (үлестерінің) бақылау пакеті мемлекетке тиесілі ұйымдардың қаржылық көрсетілетін қызметтерді сатып алуының кейбір мәселелері туралы» Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2004 жылғы 14 қыркүйектегі №960 Қаулысы;
- Қоғамның Жарғысы;
- Қоғамның басқа ішкі құжаттары.

2. Терминдер. Анықтамалар. Қысқартулар

Қоғам – «Әбілқас Сағынов атындағы Қарағанды техникалық университеті» коммерциялық емес акционерлік қоғамы;

Бухгалтерия - осы Ережені әзірлеуге және орындауға жауапты Қоғамның жауапты бөлімшесі;

Уақытша бос ақша қаражаты (УБАҚ) – уақытша бос ақшаның шамасын айқындау күніне орындауға талап етілетін және белгілі бір уақыт ішінде пайдалануға жоспарланбаған барлық ағымдағы міндеттемелерді төлегеннен кейін Қоғамның шоттарында орналастырылған қаражат. Қоғамның уақытша бос ақшалай қаражатының мөлшерін Қоғамның Стратегиялық құжаттарына сәйкес Бухгалтерия айқындайды.

Овернайт – ЕДБ күн сайын белгілейтін ставкалар бойынша бір жұмыс күні немесе бір түн мерзімге теңгеде немесе шетел валютасында бос ақша қаражатын орналастыруға мүмкіндік беретін қысқа мерзімді депозиттің бір түрі.

Пруденциалдық нормативтер – Екінші деңгейдегі банктердің негізгі көрсеткіштерінің (капитал және өтімділік) ең төменгі мәндеріне заңнамалық бекітілген талаптар, яғни банктің табысты жұмысының базалық көрсеткіштері.

Рейтинг долгосрочной кредитоспособности – тәуекел факторларын бағалауға негізделген қарыз алушының салыстырмалы жалпы несиелік қабілеттілігі немесе қарыз алушының нақты борыштық міндеттемелерге қатысты несиелік қабілеттілігі туралы рейтингтік агенттіктің пікірі. Несиелік рейтингтер өткен және ағымдағы қаржылық тарих негізінде, сондай-ақ олардың меншік мөлшерін бағалау және алынған қаржылық міндеттемелер (қарыздар) негізінде есептеледі. Рейтингтің негізгі мақсаты — әлеуетті кредиторларға/салымшыларға алынған қаржылық міндеттемелерді уақтылы төлеу ықтималдығы туралы түсінік беру;

ЕДБ – екінші деңгейдегі банк;

ҚР – Қазақстан Республикасы;

АЕК– айлық есептік көрсеткіш.

3. Уақытша бос ақша қаражатын екінші деңгейдегі банктердің депозиттеріне орналастыру тәртібі

3.1. Уақытша бос ақшалай қаражатты орналастыру шарттары:

3.1.1 Қоғамның иелігіндегі уақытша бос ақшалай қаражатты орналастыру оларды ұтымды пайдалану және қосымша табыс алу мақсатында жүзеге асырылады.

3.1.2 Қоғам уақытша бос ақшалай қаражатты ЕДБ-нің кемінде 3 (үш) депозиттеріне орналастырады.

3.1.3 ЕДБ-нің әрқайсысындағы депозит сомасы қоғамның уақытша бос ақша қаражаты мөлшерінің 30 (отыз) пайызынан аспауы тиіс.

3.1.4 5000 (бес мың) айлық есептік көрсеткішке дейінгі мөлшердегі уақытша бос ақша қаражаты бір ЕДБ-дегі депозиттерге орналастырылуы мүмкін.

3.1.5 Депозит мерзімі 12 айдан аспауы тиіс.

3.2 Уақытша бос ақша қаражатын орналастыру үшін ЕДБ іріктеу тәртібі:

3.2.1 Қоғам белгіленген тәртіппен ЕДБ келесі ақпаратты алу үшін сұрау салуды жіберу туралы шешім қабылдауды қамтамасыз етуге тиіс:

– депозиттерге қаражатты орналастыру мерзімдері, ЕДБ есептейтін сыйақы мөлшері және депозиттерге қатысы бар басқа да ақпарат туралы;

– ЕДБ-де шоттарды ашу және оларға қызмет көрсету шарттары туралы;

3.2.2 ЕДБ-ден алынған ақпаратқа сүйене отырып, Бухгалтерия уақытша бос ақша қаражатын орналастыру үшін неғұрлым тиімді шарттармен банкті айқындау үшін ЕДБ-ден алынған ақпаратты Басқарманың келісуіне жібереді. Уақытша бос ақша қаражатын орналастыру үшін ЕДБ таңдау жөніндегі шешім Қоғам Басқармасының отырысында қаралады және хаттамамен ресімделеді.

3.3 ЕДБ үшін негізгі талаптар:

3.3.1 Депозит орналастырылған күні ұзақ мерзімді кредит қабілеттілігінің рейтингі «BBB-» «FitchRatings» және «Standard&Poor`s» деңгейінен төмен емес не «Moody`sInvestorsService» бойынша «Ba3» деңгейінен төмен болмауы тиіс;

3.3.2 ЕДБ пруденциалдық нормативтерді сақтау бойынша талаптарды орындауы және соңғы 3 айда оң қаржылық нәтиже көрсетуі тиіс.

4. ЕДБ-де шот ашу тәртібі

4.1 Банк Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген талаптарды қанағаттандыратын нысан бойынша және мазмұны бойынша Банк айқындаған барлық қажетті құжаттарды қоғам ұсынғаннан кейін Депозиттік шотты ашуға арналған Өтініш негізінде Қоғамға Депозиттік шот ашады.

4.2 Депозиттік шот Қоғамға пайыздар түрінде кіріс алу және белгілі бір соманы жинақтау үшін ашылады.

4.3 Қоғамның бухгалтериясы депозиттік шоттарда ақша қаражаты орналастырылған екінші деңгейдегі банктерге олардың осы Ережеде көзделген талаптарға сәйкестігі тұрғысынан ай сайынғы негізде мониторинг жүргізеді.

Жүргізілген мониторинг нәтижелері Басқармаға мәлімет үшін жіберіледі.

5. Екінші деңгейдегі банктердегі «Овернайт» салымына уақытша бос ақша қаражатын орналастыру шарттары

5.1. Қоғам ЕДБ-ға төменде көрсетілген барлық минимум талаптарды орындау кезінде «Овернайт» салымына УБАҚ орналастыру мәселесін қарайды:

- 1) активтердің құны 8 000 000 000 (сегіз миллиард) теңгеден төмен емес;
- 2) ЕДБ меншікті капиталының оның балансының валютасындағы үлесі кемінде 10,0%;
- 3) мерзімді өтімділік коэффициенттері (к4-2, к4-3) кемінде 1,5 құрайды;
- 4) ЕДБ пруденциалдық нормативтерді орындау;
- 5) ЕДБ-ға қатысты соңғы 6 (алты) айда оның төлем қабілеттілігіне елеулі теріс әсер етуі мүмкін жария түрде белгілі сот немесе әкімшілік талқылаулардың болмауы;
- 6) ЕДБ беделіне теріс әсер ететін, оның төлем қабілеттілігін, соңғы 6 (алты) айда қабылданған өзге де міндеттемелерді орындау қабілетін төмендетуге қатысты ресми ақпараттың болмауы;
- 7) ЕДБ халықаралық рейтингі: Standart&Poor's рейтингтік агенттігінің «B+» төмен емес немесе Moody's ұқсас рейтингінің «Ba1» немесе Fitch Ratings рейтингінің «BB» төмен емес болжамы. Қоғамның шешім қабылдауының артықшылығы кірістілік пен тәуекел тұрғысынан неғұрлым тиімді шарттарда салымдарда (депозиттерде) және «Овернайт» салымында орналастыру күніне халықаралық рейтингтің соңғы бағасы болып табылады.
- 8) ЕДБ жарғылық капиталы кемінде 50 000 000 000 (елу миллиард) теңге.

5.2. «Овернайт» салымында УБАҚ орналастыру мақсаттары үшін қоғамның бухгалтериясы, егер депозит туралы келісім көздесе, салымдардың (депозиттердің) түрлері, орналастыру сомалары мен мерзімдері, орналастырудың әрбір мерзімі үшін сыйақы мөлшерлемелері, сыйақының жылдық тиімді мөлшерлемесі, ақшаны мерзімінен бұрын алу шарттары туралы ұсыныстарға қатысты Ереженің 1-қосымшасына сәйкес нысан бойынша ЕДБ-ге сұрау салулар жібереді салымдарға (депозиттерге) қатысы бар өзге де ақпаратты мерзімінен бұрын бұзу мүмкіндігі.

Кемінде алты ЕДБ-ден сұратылған ұсыныстарды іріктегеннен кейін, УБАҚ орналастыру неғұрлым тиімді шарттар берілген жағдайда жүзеге асырылады.

5.3. Қоғамның бухгалтериясы ЕДБ-нің салымдарды орналастыру шарттары туралы жазбаша ұсыныстарын жинау және өңдеу процесіне жауап береді. Алынған мәліметтер негізінде Ережеге 2-қосымшаға сәйкес нысан бойынша банктік ұсыныстарға салыстырмалы талдау жасалады.

5.4. Қоғам Басқармасының отырысына материалдар дайындау кезінде ЕДБ-нің қаржылық жағдайы туралы қорытынды болуы қажет.

5.5. Орналастыруға сұрау салулардың көшірмелері, банктік ұсыныстарды салыстырмалы талдау және қорытынды күнтізбелік жыл бойы сақталады, содан кейін қоғам мұрағатына тапсырылады.

5.6. Ұсынылған ақпаратты қарау қорытындылары бойынша Қоғамның Басқармасы ЕДБ көрсете отырып, УБАҚ орналастыру не орналастырудан бас тарту туралы шешім қабылдайды. Басқарманың шешіміне сәйкес:

1) Ережеге 3-қосымшаға сәйкес нысан бойынша УБАҚ орналастыру бойынша есеп;

2) Ережеге 4-қосымшаға сәйкес нысан бойынша бұқаралық ақпарат құралдарында еркін орналастырылған деректер негізінде орындалған ЕДБ рейтингтері мен қаржылық жай-күйінің мониторингі. ЕДБ рейтингтері мен қаржылық жай-күйінің мониторингі ЕДБ активтерінің құнын талдауды, активтердің сапасын, меншікті капиталдың мөлшерін құрылымдық талдауды, пассивтерді қалыптастыру құрылымын, активтер мен капиталдың рентабельділік коэффициенттерін, табыстылықты, оның төлем қабілеттілігінің төмендеуіне, қабылданған міндеттемелерді орындау қабілетіне қатысты ЕДБ беделіне теріс әсер ететін ресми ақпараттың болуын/болмауын қамтиды.

ЕДБ жағдайы нашарлаған жағдайда, мониторинг деректеріне сәйкес, Қоғамның бухгалтериясы тиісті шешім қабылдау мақсатында Қоғам басқармасына ақпарат дайындайды.

5.7. Қоғамның бухгалтериясы күн сайын сағат 12.00-ге дейін қоғам басқармасына УБАҚ қозғалысы және банктің қаржылық тұрақтылығын сипаттайтын рейтинг көрсеткіші бойынша ақпарат береді (4-қосымша).

5.8. «Овернайт» салымдарындағы ақшалай қаражатты Қоғам жұмыс күнінің соңында орналастырады, ал келесі күні таңертең олар есептелген сыйақымен бірге Қоғамға ағымдағы шотқа қайтарылады.

6. Депозиттік салымдарды жабу тәртібі

6.1. ЕДБ-мен банктік салым шарттарында мынадай талаптарды көздеу ұсынылады:

1) салымды қайтаруды банк орналастыру мерзімі аяқталған күні жүзеге асырады

2) айыппұл санкцияларын қолданбай салымды мерзімінен бұрын талап ету мүмкіндігі.

6.2. Салымды қайтаруды банк қол қойылған мерзімді салым туралы Келісім шеңберінде жүзеге асырады. Салым бойынша сыйақы төлеу Қоғамның ағымдағы шотына аудару жолымен салымды орналастыру шарттарына сәйкес жүргізіледі.

6.3. Қоғамның бухгалтериясы салымдардың уақтылы қайтарылуын және сыйақының дұрыс есептелуін бақылауға жауапты.

6.4. Есептелген сомалар бойынша айырмашылық анықталған жағдайда Қоғамның бухгалтериясы айырмашылықтардың себептерін анықтау және айырмашылықтарды түзету бойынша тиісті іс-қимылдар қабылдау үшін банкке жүгінеді. Өтініште анықталған айырмашылықтар бойынша егжей-тегжейлі есептеулер көрсетіледі.

6.5. ЕДБ депозиттерінен барлық УБАҚ сомасын жоспардан тыс алу туралы шешімді Қоғамның Басқармасы қабылдайды.

6.6. Қоғамның салымын мерзімінен бұрын талап еткен кезде банкке салымды мерзімінен бұрын алып қоюға негіз болатын хабарлама - хат ұсыну қажет.

7. Қорытынды ережелер

7.1. Осы ереже, сондай-ақ оған өзгерістер мен толықтырулар Директорлар кеңесінің шешімімен бекітіледі.

7.2. Осы Ережеде реттелмеген барлық мәселелер Қазақстан Республикасының заңнамасымен және Қоғамның өзге де ішкі құжаттарымен реттеледі.

7.3. Егер Қазақстан Республикасының заңнамасы мен нормативтік актілерін өзгерту нәтижесінде осы Ереженің жекелеген тармақтары оған қайшы келсе, бұл тармақтардың күші жойылады және Ережеге өзгерістер енгізілген сәтке дейін Қоғам Қазақстан Республикасының заңнамасы мен нормативтік актілерін басшылыққа алады.

«Әбілқас Сағынов атындағы Қарағанды техникалық университеті» КеАҚ уақытша бос ақша қаражатын орналастыру туралы Ережеге

Уақытша бос ақша қаражатын банктердегі салымдарға (депозиттерге) орналастыруға сұрау салу

«Әбілқас Сағынов атындағы Қарағанды техникалық университеті» КеАҚ Сіздің банкіңіздегі салымдарға (депозиттерге) уақытша бос ақшалай қаражатты келесі параметрлер бойынша орналастыру шарттарын және банктің қаржылық жағдайы туралы ақпаратты соңғы есепті күнге ұсынуды сұрайды:

Сома	Мерзім	Орналыстыру күні	Қайтару күні	Банк ұсынған салым бойынша сыйақы мөлшерлемесі, %	Мерзімінен бұрын бұзылған кезде салым бойынша сыйақы мөлшерлемесі, %	жағдай бойынша банктің активтері мың теңге	жағдай бойынша меншікті капитал мың теңге	Халықаралық несие рейтингі *		
								Standard & Poor's	Moody's	Fitch Ratings

* рейтингті берудің ресми күнін көрсету міндетті

Басқарма Төрағасы - Ректор

Орынд:

2-қосымша

«Әбілқас Сағынов атындағы Қарағанды техникалық университеті» КеАҚ уақытша бос ақша қаражатын орналастыру туралы Ережеге

Банктік ұсыныстарды салыстырмалы талдау

№	Банк атауы	Салым шарттары	Төмендетілмейтін қалдық, мың теңге	Төмендетілмейтін қалдық, мың теңге	Депозиттер бойынша пайыздық мөлшерлеме							Депозитті мерзімінен бұрын бұзған кездегі мөлшерлеме, %	Халықаралық несиелік балл *			
					1 айға дейін	1 ай	2 ай	3 ай	6 ай	9 ай	12 ай		Standard & Poor's	Moody's	Fitch Ratings	

Орынд:

3-қосымша

«Әбілқас Сағынов атындағы Қарағанды техникалық университеті» КеАҚ
уақытша бос ақша қаражатын орналастыру туралы Ережеге

Уақытша бос ақшалай қаражатты орналастыру жөніндегі

ЕСЕП

Есептік кезең _____

№	Қаржы ұйымының атауы	Орналастыру көлемі, мың теңге	Депозиттің ашылған күні	Депозиттің жабылу күні	Жылдық сыйақы мөлшерлемесі, %	Есептелген сыйақы	Төлем көзінен табыс салығы ұсталды	Алынған сыйақы	Ескерту
1									
2									
Ағымдағы шоттар									
1									
2									
Овернайт									
1									
2									

Орынд:

4-қосымша

«Әбілқас Сағынов атындағы Қарағанды техникалық университеті» КеАҚ уақытша бос ақша қаражатын орналастыру туралы Ережеге

_____ (күні) _____ жылдағы банктердің рейтингтері мен қаржылық жағдайының мониторингі

№	Банк атауы	Банк активтері, мың теңге	Меншікті капитал, мың теңге	Активтерге МК үлесі	Несие капиталы	Міндеттеме	Меншікті капиталдың жеткіліктілік нормативін орындау (Иә / Жок)	Мерзімді өтімділік коэффициенті (к4-2)	Мерзімді өтімділік коэффициенті (к4-3)	Халықаралық несие рейтингі *			Банктің төлем қабілеттілігін, өзгелде қабылданған міндеттемелерді орындау қабілетін төмендетуге қатысты оның беделіне теріс әсеретін ресми ақпараттың болуы/болмауы	
										Stand & Poor's	Moodys's	Fitch Ratings		

Орынд: